

Nota voor Gedeputeerde Staten

Plattelandsontwikkeling

Onderwerp	Inregelen exploitatiesubsidie Steunpunt Landschapsbeheer
Documentnummer	DOC-00769633
Datum	15 april 2025

0. Samenvatting

In 2022 heeft Stichting Het Limburgs Landschap van de Provincie Limburg de opdracht gekregen om een verkenning te doen naar de 'Toekomst van Landschapsbeheer in Limburg'. Naar aanleiding van deze verkenning is besloten het Steunpunt Landschapsbeheer in te richten, ondersteund met een incidentele subsidie vanuit de Provincie met een looptijd van 1 september 2022 tot 1 september 2025. In het GS besluit van 7 januari 2025 (DOC-00710539), heeft GS ingestemd met het nader invullen van de middelen voor landschapsbeheer. In genoemde nota is ook een eerste voorstel gedaan inzake structurele financiering van het Steunpunt Landschapsbeheer. Het gaat daarbij om een bedrag van € 400.000 (uit het budget Landschapsbeheer) met het oog op ondersteuning van vrijwilligers en samenwerkingen in het landschapsbeheer. Deze nota beoogt verdere uitwerking en boekhoudkundige inregeling van het door GS op 7 januari 2025 genomen besluit. Het voorstel is om vanaf 1 januari 2026 een jaarlijkse bedrag van € 400.000 te reserveren voor een exploitatiesubsidie, voor het Steunpunt Landschapsbeheer. Daarnaast wordt voorgesteld om voor de periode van 1 september 2025 t/m 31 december 2025 een bedrag van € 133.334 te reserveren voor een incidentele subsidie, om te voorzien in de periode tussen het einde van de lopende incidentele subsidie (1 september 2022 tot 1 september 2025) en de eerste aanvraag van een exploitatie subsidie vanaf 1 januari 2026.

1. Beoogd resultaat (output/outcome)

Het structureel continueren van het Steunpunt Landschapsbeheer in haar huidige vorm en per kalender jaar (vanaf 2026) een bedrag van € 400.000 reserveren voor een exploitatiesubsidie. Deze exploitatiesubsidie zal ieder jaar door Stichting het Limburgs Landschap (uit naam van het steunpunt) moeten worden aangevraagd door middel van het aanleveren van een activiteitenplan en een jaarbegroting. Ook zal er per kalenderjaar een afrekening plaatsvinden. Omdat de huidige ondersteuning in de vorm van incidentele subsidie tot 1 september 2025 loopt, ontstaat er, in het jaar 2025, een gat van vier maanden tot januari 2026. Deze periode zal naar rato worden overbrugt met een incidentele subsidie van € 133.334.

2. Toelichting

De Provincie Limburg heeft een wettelijke taak om natuurbeleid, waaronder landschapsbeheer, te ondersteunen. In het beleidskader "Perspectief voor het landelijk gebied" wordt tevens het versterken van de kwaliteit van het Limburgs landschap als doel gesteld. Na het faillissement van Stichting IKL is een verkenning naar de toekomst van het landschapsbeheer in Limburg uitgevoerd, welke resulteerde in de oprichting van het Steunpunt Landschapsbeheer. Dit steunpunt werd ondergebracht bij Stichting het Limburgs Landschap, vanwege haar provinciale focus en motivatie om bij te dragen aan het versterken van het Limburgse landschap (zie ook de mededeling portefeuillehouder van 19 juli 2022).

Sinds de oprichting van het Steunpunt in 2022 zijn activiteiten opgezet, zoals het inrichten van een servicecentrum voor vrijwilligers, het organiseren van cursussen en trainingen, het bieden van een groenloket voor burgers, en het faciliteren van samenwerkingen tussen verschillende organisaties die actief zijn in het Limburgse landschap. Het Steunpunt speelt daarmee een belangrijke rol in het versterken van de uitvoeringskracht van het landschapsbeheer, met focus op het ondersteunen en faciliteren van natuur- en landschapsvrijwilligers.

In juli 2024 werd, op verzoek van de Provincie Limburg, een evaluatieverslag van het Steunpunt ingediend. De evaluatie concludeert dat de afgesproken activiteiten goed verlopen en dat het animo om gebruik te maken van het Steunpunt groot is. Er is dan ook een groeiende vraag naar meer faciliteiten en extra capaciteit om aan de toenemende behoeften van landschapsbeheervrijwilligers te kunnen voldoen. Het Steunpunt stelde daarom een aantal uitbreidingen voor, waaronder:

- Uitbreiding van het aantal FTE van 3 naar 4,4 om de toegenomen ondersteuningsvraag aan te kunnen;
- Extra middelen voor onkosten van vrijwilligers, zoals opleiding en materiaalkosten;
- Een eenmalige investering in de werkplaats en gereedschap.

Bestuurlijk is de afweging gemaakt dat een maximaal bedrag van € 400.000 per jaar kan worden verleend ter ondersteuning van het Steunpunt. Het voorstel is dan ook om hier een jaarlijkse exploitatiesubsidie voor het Steunpunt voor in te regelen. Deze exploitatiesubsidie voorziet daarmee in de extra kosten voor vrijwilligers en de investeringen in de werkplaats en gereedschap, die het Steunpunt als bijkomende kostenposten vanaf 2025 aangeeft in haar evaluatieverslag. Het voorgestelde bedrag van € 400.000 wordt ambtelijk als voldoende beschouwd om de huidige activiteiten en faciliteiten van het Steunpunt te blijven ondersteunen en (zoals hiervoor aangegeven) uit te breiden.

Echter, de uitbreiding van het aantal FTE van 3 naar 4,4 kan niet vanuit het, voor het Steunpunt beschikbare bedrag van € 400.000, gedekt worden. Het ambtelijk advies aan het Steunpunt is om deze uitbreiding mogelijk te maken door cofinanciering te zoeken bij andere partijen, zoals gemeenten, die mogelijk opdrachten kunnen verstrekken waarmee landschappen beheerd worden en extra capaciteit voor het Steunpunt gedekt kan worden.

Het voorstel is dan ook om het Steunpunt Landschapsbeheer jaarlijks te blijven ondersteunen met € 400.000 (door middel van een exploitatiesubsidie aan het Steunpunt) binnen het bestaande budget voor landschapsbeheer en dit structureel in de begroting vast te leggen. Met daarnaast het toekennen van een incidentele subsidie aan Stichting het Limburgs Landschap voor het Steunpunt Landschapsbeheer, voor de periode september 2025 tot en met december 2025 van maximaal € 133.334.

Bij akkoord dienen Provinciale Staten te worden geïnformeerd, omdat een structurele subsidie wordt opgenomen in de begroting en PS is de budgetverantwoordelijke. Daarom is een mededeling portefeuillehouder toegevoegd.

3. Bestuurlijke aandachtspunten

De bescherming en instandhouding van landschappen is een provinciale taak. Op dit moment speelt het Steunpunt een belangrijke rol in het onderhoud, en daarmee de instandhouding, van landschappen in Limburg. Indien besloten wordt dat de financiële ondersteuning aan het Steunpunt wordt stopgezet, zal de Provincie op andere wijze invulling moeten geven aan haar taak tot instandhouding van het landschap.

4. Lobby - aspecten

Niet van toepassing

5. Relatie met Programmabegroting

Landschapsbeheer valt onder programma 1 Perspectief voor het landelijk gebied, product 1.1.3 Landschap van de programmabegroting 2025.

6. Juridische aspecten

Niet van toepassing

7. Inkoop- en aanbestedingsaspecten

Niet van toepassing

8. Financiële en cofinancieringsaspecten

Zoals hierboven aangegeven wordt voor het Steunpunt landschapsbeheer een exploitatiesubsidie opgenomen in de provinciale begroting vanaf begrotingsjaar 2026. De dekking van het te subsidiëren bedrag van € 400.000 komt vanuit de structurele middelen van € 1 mln. voor landschapsbeheer op FCL 69782 113 Landschapsbeheer. Op dit budget zijn voldoende dekkingsmiddelen aanwezig. Bij het samenstellen van de begroting 2026 wordt een administratieve begrotingswijziging (binnen hetzelfde product, geen nieuw geld) gemaakt om dit voorstel te verwerken. De incidentele subsidie van € 133.334 in 2025 wordt ook gedekt uit de structurele middelen van € 1 mln. op FCL 69782 113 Landschapsbeheer (hier zijn voldoende dekkingsmiddelen aanwezig). De incidentele subsidie wordt geboekt ten laste van FCL 69782 113 Landschapsbeheer.

9. Relatie met aanpak coronacrisis

Niet van toepassing

10. Arbeidsmarktbeleid

Niet van toepassing

11. Effecten op CO₂ en stikstof emissies (effecten op klimaat en biodiversiteit/beschermde natuur)

In het beleidskader "Perspectief voor het landelijk gebied" wordt onder 4.1.3. gesproken over het ondersteunen en benutten van vrijwilligers en burgerinitiatieven voor natuur en landschap. Door de ondersteuning van het Steunpunt Landschapsbeheer, worden vrijwilligers op de juiste manier gefaciliteerd met informatie en materiaal. Dit zorgt ervoor dat zij met de juiste "bagage" aan de slag kunnen gaan. Het op een juiste manier beheren en in stand houden van landschapselementen draagt

niet alleen bij aan het karakteristieke Limburgse landschap, maar geeft ook een bijdrage aan de biodiversiteit en klimaatdoelstellingen.

12. Digitalisering & data governance

De exploitatiesubsidie wordt op de gebruikelijke wijze in de Provinciale systemen opgenomen. Daarnaast wordt thans geïnventariseerd op welke wijze(n) wij als Provincie duidelijker zicht krijgen op landschapselementen in de Provincie Limburg. Dit geldt met name voor niet-agrarische percelen, al is duidelijkere koppeling tussen provinciale systemen en systemen vanuit bijvoorbeeld RVO ook een aandachtspunt. Doel is om op termijn de koppeling te kunnen maken tussen geo-informatie (waar liggen betreffende elementen geografisch gezien), en subsidie-gerelateerde informatie (in hoeverre is voor de aanleg en/of het onderhoud subsidie verstrekt, door wie en aan wie).

13. Formatieve aspecten

Het voorstel uit deze nota heeft geen gevolgen voor formatieve aspecten.

14. Samenwerking/afstemming andere clusters

Er is afstemming geweest tussen de clusters Plattelandsontwikkeling en Financiën.

15. Voorstel:

GS stemmen in met:

1. Het reserveren van € 400.000 per kalenderjaar voor een structurele exploitatiesubsidie aan Stichting het Limburgs Landschap voor het Steunpunt Landschapsbeheer, vanaf januari 2026, en het opnemen van deze reservering in de Provinciale begroting;
2. Een administratieve begrotingswijziging, binnen product 1.1.3. om de exploitatiesubsidie voor het Steunpunt Landschapsbeheer zichtbaar in de begroting 2026 op te nemen;
3. Het reserveren van € 133.334 voor een incidentele subsidie aan Stichting het Limburgs Landschap voor het Steunpunt Landschapsbeheer, voor de periode september 2025 tot en met december 2025.;
4. Dit boven genoemde ten laste te brengen van FCL: 69782 113 Landschapsbeheer
5. Het informeren van het Steunpunt Landschapsbeheer hierover middels bijgevoegde brief;
6. Het informeren van Provinciale Staten over de toekenning van de exploitatiesubsidie middels bijgevoegde mededeling portefeuillehouder;
7. Het actief openbaar maken van deze GS-Nota actief openbaar te maken.

16.